

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Kraków/ Galicja/ Cesarstwo Austriackie

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

zbiory TPSP

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie powstało w 1854 r. z inicjatywy Mikołaja Walerego Wielogłowskiego.

Daty działalności / zakres czasowy:

Dostępność

ograniczona

Typ relacji instytucji wobec pamięci

patrymonialny

Rodzaj pamięci

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE –		

województwo/powiat/gmina/ ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY		
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW		
GODZINY OTWARCIA		
DYREKTORZY		
ZARZĄDCA		
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadopt owany)		

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Walery Wielogłowski (1805-1865) - działacz emigracyjny i wydawca. Ojciec był sekretarzem króla Stanisława Augusta. Walery przebywał we Francji i we Włoszech, od 1848 osiada w Krakowie. Tam zakłada wydawnictwo dzieł katolickich, naukowych i rolniczych. Był członkiem Towarzystwa Naukowego Krakowskiego, komitetu Towarzystwa rolniczego oraz wydziału miejskiego. W 1854 postanawia utworzyć TPSP.

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

Kalendarium (historia instytucji)

Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie powstało w 1854 r. z inicjatywy Mikołaja Walerego Wielogłowskiego. Za cel TPSP uznał on „ukszałcenie serca i usposobienie ducha ku pojęciu absolutnego piękna, wskutek czego wyrabia się w narodzie uczucie ładu i harmonii, bez których to warunków prawdziwe ukształcenie, czyli cywilizacja, jest prawie niepodobną”.

Do Zarządu TPSP weszli - Prezes, ks. Władysław Sanguszko, wiceprezes, Henryk hr. Wodzicki i sekretarz Walery Wielogłowski. Prócz nich: Władysław Dąbski, hr. Eugeniusz Dzieduszycki, Adam Gorczyński, Ambroży Grabowski, Michał Łuszczkiewicz, Adam hr. Potocki, Wincenty Siemieński.

Początek działalności wyznaczyła darowizna Władysława Dąbskiego - "Galeria imienia Dąbskich", złożona z przeszło 200 obrazów, (przewieziona w 1903 r. do Rzeszowa). W skład kolekcji wchodziły siedemnasto- i osiemnastowieczne dzieła artystów austriackich, niemieckich i niderlandzkich, cieszących się dosyć dużym uznaniem w kręgach akademickich Cesarstwa Habsburskiego oraz Niemieckiego.

Głównym polem działalności TPSP było organizowanie wystaw oraz aukcji i konkursów na rzecz młodych twórców.

W latach 1898-1901 Towarzystwo wzniosło własną siedzibę na Placu Szczepańskich, ozdobioną przez najwybitniejszych ówczesnych artystów. Bryłę budowli zaprojektował Franciszek Mączyński.

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

1854 depozyt Dąbskich (ok. 300 obrazów europejskich)

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Strategia pozyskiwania zbiorów

darowizny i zakupy

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

Anna Hellowa - "Machabeusze" Stattlera

Jednym z pierwszych zakupów był obraz Maksymiliana Piotrowskiego "Ostatnie chwile Wandy", nabyty za sumę 3000 złr. oraz rzeźby Marcina Rogozińskiego. Nabyto również płótno Matejki "Kazanie Skargi" oraz cykl "Lithuania" Grottgera.

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Wystawy czasowe

Wystawa inauguracyjna TPSP odbyła się na przełomie 1854 i 1855 roku, i obejmowała sztukę powszechną i rodzimą.

1873/74 wystawa dzieł polskich nagrodzonych na wystawie w Wiedniu. Wystawiają m.in. "Alchimowicz, Barącz, Brodzki, Chełmoński (5 obrazów), Gadomski, Gryglewski, Kossak, Kotsis, Lenartowicz, Matejko (12 dzieł), Rodakowski (3 obrazy), Rygier, Schoupp, Streit, Szermentowski, Szynalewski. Po raz pierwszy zjawiają się Alchimowicz Kazimierz, Chełmiński Jan, Kowalski Wierusz Alfred, Piątkowski Henryk. Teofil Lenartowicz wystawia swe rzeźby wraz z Teodorem Rygierem, twórcą pomnika Mickiewicza w Krakowie", za: E. Świeykowski, 1904.

1887 wystawa na której wystawili się: Boznańska Olga, Fabiański Stanisław, Jankowski Czesław, Masłowski Stanisław, Rostworowski Stanisław, Trojanowski Wincenty, a jako rzeźbiarz Szymanowski Wacław, za: j.w.

Od 1897 r. wystawy powstałego towarzystwa "Sztuka".

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

Nowe wydanie fotograficznych reprodukcji cyklu "Lithuania" w 3-ch wielkościach z tekstem w kilku językach.

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

Współpraca z galeriami, m. in. Monachium, Wiedeń, Praga, Peszt.

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

Statut Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie, Kraków 1854

W. Leopolski, *Kronika Sztuk Pięknych. O Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie i wystawie tegorocznej*, „Tygodnik Ilustrowany”, 1863, nr 214.

E. Świeykowski, *Pamiętnik Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie 1854-1904*, Kraków 1904.

U. Bęczkowska, *Pałac Sztuki. Siedziba Towarzystwa Przyjaciół Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie*, Kraków 2002.

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Ciekawe cytaty

--

UWAGI:

--

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

--

Data sporządzenia karty:

--

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

--

METADANE* (wypełnia redaktor/moderator portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA / LICENCJE	